

interventu alicujus industriae humanæ, ut ex Levitici 19, sumi potest, addita doctrina D. Thomæ, 1, 2, q. 102, a. 6, ad 8. Constat autem non fecisse Deum omnes species rerum, quæ interveniente industria humana ex variis commixtionibus rerum diversarum specierum discursu temporum ortæ sunt: idem ergo est dicendum de iis animalibus, quæ ex prædictis commixtionibus generantur.

13.—*Ex qua materia sint productæ aves.*—*Prima sententia.*—Superest dubium superius n. 4, in hunc locum remissum, ex qua materia volatilia facta sint. Nam in hoc magna est controversia propter varia Scripturæ testimonia. Unde tres de hac re invenio sententias. Prima est, volatilia ex terra fuisse procreata. Ita tenent Cajetanus et Catherinus in Genes., et Hieronymus Wielmius, lect. 22, in Exaem., quos Pereius in opere quinta diei sequitur. Fundatur in verbis Moysis, Gen. 2: *Formatis igitur Dominus Deus de humo cunctis animantibus terræ, et universis volatilibus cœli adduxit ea ad Adamum.* Nam in illis æqualiter dicit Moyses, animalia terrestria et volatilia ex humo, id est, terra fuisse formata. Et ratione confirmari potest, quia aves ex terra nutriuntur, et in ea principaliter habitant et vivunt: ergo signum est, de terra esse formatas.

14. *Secunda sententia.*—Secunda opinio est, volatilia producta esse ex aqua, sicut pisces. Ita sentiunt, super Genes., Basilius, Ambrosius, et Chrysostomus, et D. Hieronymus, Epist. 83, ad Oceanum, ubi sic ait: *Primum de aquis, quod vicit, egreditur, et pennatos fidèles de terra ad cœlum levat.* Et favet Augustinus, l. 3, Gen. ad lit., c. 7 et 8. Et Ambrosius, in hymno, quem canit Ecclesia feria 5, ad vesperam sic dixit:

*Magna Deus potentia,
Qui ex aquis ortum genus
Partim remittit gurgiti,
Partim levas in aera.*

Fundamentum est, quia Gen. 1, dixit Deus: *Producant aquæ reptile animæ viventis, et volatile super terram sub firmamento cœli.* Ubi expresse utrorumque animantium productio aquis tribuitur, utique in suo genere materialis causæ, ut supra declaravi. Respondent verbum *producat* non esse construendum cum ultraque parte copulativæ propositionis, sed tantum cum prima: in secunda vero subintelligendum esse verbum *volent*, vel aliud simile: nam in Hebræa, et in Chaldaica paraphrasi illud verbum additur. Nos vero vulgatam lec-

tionem præterimus: et profecto præter vulgate auctoritatem, sensus est planior. Quia non est verisimile non fuisse expresse narratam productionem volatilium, et materiam, ex qua facta sunt, sicut de aliis duobus generibus animalium factum est. Cur enim diceret Deus, ut aves volarent, quas nondum dixerat, ut fierent? Ergo verisimilius est, verbum *producat*, utramque partem comprehendere.

15. Sed objicitur, quia non potest congrue exponi id, quod adjungitur, *super terram*, nisi subintelligatur verbum *volent*. Nam quomodo aquæ, quæ inferiores sunt terra, possent producere aves super terram? Sed hæc objectio non habebit locum, si dicamus volatilia esse facta ex aquis, quæ sunt super terram, de quo statim dicam. Verumtamen responderi etiam potest, licet facta sint ex aquis terrestribus volatilia, recte additum esse, *super terram*, ad distinguendas aves a piscibus, qui reptant super aquam, et quasi in aquis volant (ut aliqui notant) nam quendam modum pennarum habent. Unde illud *super terram*, est quasi additum quoddam, determinans, et declarans proprietatem volatilium. Quod magis explicarunt Septuaginta, dicentes: *Producant aquæ reptilia animalium viventium, et volatilia volantia super terram:* et hoc magis significavit parphrasis Chaldaica, dicens: *Producant aquæ reptile animæ viventium, et avem, quæ volent super terram.* Ex quibus manifestum est, illud nomen *et volatile*, in nostra vulgata non esse nominativi casus, sed accusativi: ideoque nullo modo subintelligi, ac suppleri posset verbum *volet*. Quod confirmatur ex verbis paulo post subjunctis, et *aves multiplicentur super terram*, ubi non dicit, *volent*, sed *multiplicantur*, quod substantiale productionem significat. Ergo similiter in prioribus verbis præceperat Deus, ut volatilia producerentur super terram: ergo ex aquis productæ sunt.

16. *Ad fundamentum positum n. 13, respondet Augustinus dupliciter.*—Neque contra hanc sententiam obstant verba inducta ex capite secundo, tum quia illa particula *ex humo*, potest construi cum solis animantibus terræ, de quibus fit mentio in prima parte periodi, et non eum volatilibus de quibus in posteriori parte mentio fit. Ita respondent Augustinus, l. 9, Gen., c. 1. Eritque facilima expositio si in secunda parte illius propositionis repetitum subintelligatur verbum *formatis*, isto modo, *formatis de humo cunctis animantibus terræ*, et *formatis etiam volatilibus adduxit ea*, etc. Sed Augustinus præter ea aliam adhibet res-

pensionem, scilicet, ibi sub nomine terræ etiam aquam esse comprehensam. Et utraque responsio satis probabilis est. Posset etiam dici, remote et quasi radicaliter etiam volatilia facta esse de terra, quia qualitates terra prædominanter habent, et brevitatis causa terrestria et volatilia dicta esse de humo formata, licet non eodem modo ex terra genita sint, quia proxime tantum terrestria, volatilia vero remote modo nunc explicato, licet ex aquis proxime.

17. *Tertia sententia magis probata Augustino, Beda, Ruperto, Eucherio, D. Thoma.*—At vera est tertia sententia dicens volatilia facta esse ex aere. Hanc magis probat Augustinus, l. 3, Gen. ad litt., c. 3, et latius in Imperfect., c. 14, et sequitur Beda in Exaem., et Rupertus, l. 1, in Gen., c. 50, et Eucherius qui his verbis illam explicat: *Volatilia ab aquis producta scribuntur, quia aer, in quo volitant, a sapientibus cum aquis deputatur qui aquarum humida exhalatione pinguescit, ut volatus animalium sustinere possit.* Et eodem modo tenuit hanc sententiam D. Thomas, quæst. 71, ad 3. Et potest suaderi, quia aves magis de elemento aeris participare videntur, nam in aere volant, et quoad fieri potest in illo degunt. Sed hæc sententia ita accipienda est, ut non sit contraria secundæ, sed eam magis explicet. Nam cum Scriptura dicat volatilia facta esse ex aquis, hoc simpliciter negari non potest: unde neque ita potest affirmari facta esse ex aere, ut aqua excludatur. Præsertim quia solus aer propter suam raritatem, et levitatem non potest esse apta materia, ex qua proxime generantur aves, et ideo oportet, ut vel in substantiam aquæ transferatur, vel certe ut materiam aqueam in se habeat, ut possint ex illo aves generari. Sic ergo absolute dicendum est volatilia ex aquis fuisse producta, tamen quia aquæ partim sunt in terra sub propria et sensibili dispositione aquæ liquidæ et fluidæ, partim sunt elevatae a terra in nubibus et vaporibus: ideo recte dici potest pisces esse factos ex aquis priori modo spectatis, aves vero ex levioribus seu altioribus aquis: et quia inter aves quædam sunt magis aquæ, ut sic dicam, quia in ipsis aquis frequenter degunt: et super paludes, vel stagna libenter volant, credibile est has esse factas vel ex aquis terrestribus, vel ex vaporibus illis viciniорibus: alias vero, quæ subtilioris sunt nature, et altius volant et in arboribus, vel in aliis locis excelsioribus habitant, ex subtilioribus aquis magisque a terra, et ejus aquis elevatis, creatas fuisse.

CAPUT XI.

QUOMODO DEUS OPUS SUUM DIE SEPTIMO COMPLEVERIT, ET AB ILLO CESSAVERIT, EUMDEMQUE DIEM BENEDIXERIT.

1. *Primum punctum an Deus in die septimo aliquid sit operatus.*—*Arguitur pro affirmativa parte.*—Tria in hoc capite breviter expli-canda sunt, que in titulo sufficienter indicantur. Primum est, quomodo dicatur Deus opus suum die septimo complevisse, ita enim, Gen. 2, in principio, legimus: *Igitur perfecti sunt cœli et terra, et omnis ornatus eorum, complevitque Deus die septimo opus suum, quod fecerat.* Ratio autem dubitandi est, quia tune dicitur compleri opus, quando illi ultima manus imponitur, quod sine additione alicuius operis non fit: ergo, si Deus complevit suum opus in die septimo, aliquid ei addidit in illo die, aliquid novum in illo operando. Consequens autem falsum est: ergo non recte dicitur Deus complevisse opus suum in die septimo. Propter hoc fortasse Catherinus, in Gen., dixit aliquid peculiare creasse Deum in die septimo, ratione cuius dicitur opus suum in eo comple-

visse; illud autem opus, dicit hic auctor, fuisse creationem Evæ. Et certe Hieronymus ita videtur intellexisse verbum *completit*, nam in quæstionibus Hebraicis sic argumentatur contra Judeos: *Arctabimus igitur Judeos, qui de otio sabbati gloriabantur, quod jam tunc in principio sabbatum dissolutum sit, dum Deus operatur in sabbato complens opera sua in eo, et benedicens ipsi dici quia in illo universa compleverit.*

2. Pars negativa omnino vera et communis.
— Nihilominus sententia hæc falsa est, nam Deus ita perfecit universum intra sex dies, ut in septimo nullum opus ad complementum illius efficerit. Hoc censeo verum ex communi sententia Patrum, et consensu Ecclesiæ in Scriptura fundato: nam in ea sepe dicitur Deum sex diebus fecisse omnia, quæ in mundo sunt, et septimo die ab operibus vocasse, ut patet Exod. 20 et 31, et sumitur etiam ex illo ad Hebreos 4: *Relinguitur sabbatissimus populo Dei, qui enim ingressus est in requiem ejus, etiam ipse requiebat ab operibus suis, sicut a suis Deus.* Idem convincitur ex eodem loco Genes., 2, nam statim post opera sex dierum dicitur, *perfecti sunt cœli, et terra, et omnis ornatus eorum: ergo opus ad perfectionem, vel ornatum mundi pertinens in diem septimum reservatum est.* Item additur, *complevisse Deum opus suum, quod fecerat.* Ergo non complevit illud, aliquid ei addendo, sed ab omni opere quiescendo. Denique nullum opus designari potest, quod Deus ut auctor naturæ in hoc die fecerit; nam quod de Evæ creatione dicitur, vel non ita est, ut in lib. seq. latius ostendemus, vel si post sextum diem dicatur Eva creata, dicendum est consequenter creationem ejus ad universi perfectionem et consummationem non pertinuisse, ut in capite quarto, libro sequenti videbimus. Ac denique confirmari hoc potest ex verbis illis Gen. 4: *Vidit Deus cuncta quæ fecerat, et erant valde bona, nam illa particula valde, propter perfectionem et consummationem, quam universum jam habebat, addita est, ut omnes Patres expendunt.*

3. Ad argumentum in num. 1. — Propter objectionem autem factam dicunt aliqui in illo capite secundo Gen. non esse legendum, *Complevitque Deus die septimo, sed die sexto, ut Septuaginta legunt, et videtur approbare Hieronymus, dicto lib. de Quæstionibus Hebraicis, quamvis fateatur in Hebræo, diem septimanam legi.* Retinenda ergo est vulgata lectio, quam etiam habet Chaldaeus, sic interpretans: *Et delectatus est Deus in die septimo*

opere suo quod fecerat. Juxta quam lectionem etiam cessat objectio facta. Et juxta eamdem exponi optime potest verbum *completit*, ut perinde dictum sit, ac *completum ostendit*, delectando se in illo, et in ipso quiescendo. Et in idem fere redit, quod alii dicunt Deum complevisse opus suum in die septimo non intrinsece, sed extrinsece seu non positive aliud addendo operi ad consummationem ejus (sic enim completum fuit die sexto, in quo sensu Septuaginta locuti sunt), sed negative, seu cessando ab opere, ac per hoc extrinsecum terminum operi ponendo, et ita illud consummando, seu consummatum ostendendo. Ita sentit Theodoretus, q. 21, in Gen., idque ipse Moyses significavit, addendo statim post verbum *completit*, verbum, *et requiebat die septimo ab universo opere, quod patratabat.*

4. Secundum punctum de requie seu cessatione Dei in die 7. — Statim vero occurrit secundum dubium, scilicet, qualis fuerit illa Dei requies. Et ratio dubitandi esse potest, quia requies, aut proprie, aut metaphorice dicitur. Proprie significat cessationem ab opere, quod operantem defatigabat, et quasi opprimebat, et hoc modo non habet locum in Deo, ut per se notum est. Metaphorice autem significat simplicem cessationem ab opere: quæ metaphora tam est frequens in Scriptura, ut jam quasi propria significatio reputari possit, tamen in hoc etiam sensu non appareat quomodo requieverit Deus in die septimo, cum dicat Christus Joan. 5: *Pater meus usque modo operatur, et ego operor.* Non enim potuit Deus ab omni opere cessare, alias omnia ejus opera jam facta esse desiissent, quia sine ejus opera conservari non possunt. Quod si dicatur cessasse a novis operibus, licet a conservatione priorum non cessaverit: contra hoc est, quia post illa opera sex dierum, multa nova opera sunt in mundo facta, quæ Deo non operante fieri non potuissent. Imo Isai. 43, ipse promittit, se facturum nova, et Apoc. 21: *Ecce nova satio omnia.*

5. Cessavit Deus a novis speciebus condendis. — Hoc vero punctum facilem habet expeditionem, nam sine dubio sermo est de requie, ut præcise dicit cessationem ab inchoato opere. Dicitur enim Deus requievisse *ab omni opere, quod patratabat*, id est, quod facere proposuerat, et ad finem perduxerat, et ita declaravit Moyses, cum addidit benedixisse Deum diem illum, *quia in ipso cessaverat ab omni opere suo, quod creavit Deus, ut faceret.* Per quæ ultima verba proposita dubitatio declaratur. Nam dicitur Deus cessasse ab omni opere suo, non

simpliciter, sed *quod creavit, ut faceret*, id est, quod creando ita perfecerat, ut universum ad esse perduceret, et consummaret. Quod in superioribus inde explicuimus, Deus a novis rerum speciebus condendis cessavit. Quod etiam his verbis dixerat Junilius Africanus, lib. 2, de partibus divinae Legis, capit. 2: *Significatum est (utique per verbum requiebat) quod post illos sex dies nullam mundo incognitam substantialiem speciem aut naturam novam, inexpertamque creaverit.* Et ratio est, quia omnes hujusmodi species ad perfectionem universi pertinent. Unde ob eamdem rationem debuerunt in singulis produci illa saltem individua, quæ ad naturalem generationem necessaria erant, ut sunt ad minimum mas et foenia.

6. Non cessavit tamen ab eis conservandis, propagandis et providentia sua gubernandis. — Non cessavit autem Deus ab opere conservationis, quia sine illa mundus subsistere non posset. Quin potius aliqui existimant ad conservationem pertinuisse illud complementum, quod Deus dicitur mundo in septimo die dedisse, et ad requiem Dei in opere suo, quasi fovendo et conservando illud. Neque etiam cessavit ab opere propagationis, sed potius cum animantibus illam benedictionem dedit, *crescite, et multiplicamini*, quasi legem ordinariam statuit cooperandi cum causis secundis, per quas voluit hujusmodi propagationem fieri, et hoc etiam indicatum esse in verbis illis, *completit Deus die septimo*, sentit D. Thomas, 1 part., q. 73, art. 1, ad 2. Et simili ratione non cessavit Deus ab opere gubernationis et providentiae sue, de quo sermo est in dicto testimonio Joann. 5. Quamvis ibi præcipue videatur loqui Christus Dominus de operibus gratiæ, in quo genere multa operatus est Deus post illos sex dies, nam in illis præcipue consummavit universum quoad integratatem ejus in suo esse naturali, et ut postea videbimus, etiam perfecit illud in esse gratiæ, quantum in hominibus viatoribus pro illo statu conveniens erat. Postea vero multa nova, et mirabilia, hominum necessitate id postulante, in illo ordine operatus est, præsertim quoad incarnationis mysterium, ejusque effectus, et similiter multa in fine mundi operabitur ad statum glorie pertinentia, et de his sermo est in aliis Scripturæ locis allegatis: et ideo tota illa novitas operum non repugnat cum requie diei septimi, quæ in sola cessatione a novis rebus naturalibus condendis, quæ in causis universi virtute non contineantur, et per illas fiant consistit.

7. Precedens resolutio amplius confirmatur. — Atque hanc doctrinam breviter insinuavit ex Aristobulo, Eusebius, lib. 13, de Preparatione evangelica, cap. 7, dicens: *Quod Scriptura dicit requievisse Deum in septima die, id non quia Deus nihil postea faciat dicum est, ut nonnulli putant, sed quoniam ordo rerum fixum habuit statum, qui nunquam mutatur, cessasse Deus dicitur. Ideo enim dicitur in sex diebus cœlum et terram, et omnia, quæ in eis sunt, creasse, et ut tempora, et ordo rerum secundum prius, et posterius significetur. Eo enim ordine facta sunt quo postea gubernantur, et transmutantur.* Latius hoc explicavit Augustinus, l. 4, de Gen. ad lit., c. 12, 15, 19 et 20. Et ex illo D. Thomas, 1 p., q. 73. Qui præter dicta animadvertisunt, non esse dictum absolute, requievisse Deum in die septimo, nam ex æternitate in seipso requievit: neque etiam esse dictum requievisse in operibus suis, ac si ad suam requiem illis indigisset, vel in eis propter suum commodum delectaretur, et non potius ad illorum commodum ea condidisset. Sed dictum esse, requievisse, *ab omnibus operibus suis*, quia condidit, quæ sibi placuit, et in se requievit, quando a novis condendis operibus sua voluntate cessavit. Unde inquit Augustinus requies Dei ab omnibus operibus quæ fecit, ex eo coepit est, ex quo illa perficit.

8. Tertium punctum de benedictione et sanctificatione diei 7. — Arguitur contra benedictionem. — Arguitur contra sanctificationem. — Tertium punctum est, quo sensu ibidem additum fuerit, *et benedixit die septimo, et sanctificavit illum.* — Ratio autem dubitandi esse potest, quia benedicere Dei, nihil aliud est, quam aliquid boni conferre, aut facere: non enim benedit Deus desiderando, aut bene precondando, sed efficaciter bene faciendo: non appetat autem, quod peculiare beneficium Deus illi diei septimo contulerit, propter quod illum benedixisse dicatur, simili modo difficile ad explicandum videtur, quam peculiarem sanctitatem Deus illi diei contulerit, ut propterea illum sanctificasse dicatur: eo vel maxime quod nulla alia ratio illius benedictionis, vel sanctificationis redditur, nisi *quia in ipso cessaverat ab omni opere suo, quod creavit Deus, ut faceret.* At vero sola cessatio ab opere non videtur esse posse ratio peculiaris benedictionis, aut sanctificationis, cum majus bonus conferat Deus operando, quam ob opere cessando: ergo.

9. Responsio Catherini in Genesi. — Refuta-

tur ex Patribus. — *Item ratione.* — Facile esset utrique parti dubitationis satisfacere, si vera esset quorundam sententia, qui dixerunt statim ab initio, seu ab illo primo septimo die statuisse Deum legem sanctificationis sabbati, obligando omnes homines ad observationem sabbati, cessando in illo ab omnibus operibus non pertinentibus aliquo modo ad cultum Dei, qui omnia creavit, et in illo die a suis operibus cessavit: nam si haec sententia vera esset, satis magna fuisse tunc data benedictio, et sanctificatio illi diei, divino cultui illum conservando. At vero sententia illa falsa est, ut ex Patribus Ireneo, Tertulliano, Eusebio et Damasco, ostendi in tom. 1, de Relig., tract. 2, lib. 2, cap. 4. Et est communis sententia theologorum dicentium praeceptum illud quoad illam temporis circumstantiam ceremoniale fuisse: ideoque neque ante legem Moysis incepisse, neque tunc omnes homines, sed solum Iudaicum populum obligasse. Accedit optima ratio, quam Pereira tetigit, quia alias praeceptum illud de observatione sabbati etiam in statu innocentiae obligasset, quia ante lapsum hominis latum fuisse. Consequens autem est incredibile, tum quia in illo statu nullum fuit praeceptum divinum positivum, praeter illud de non edendo fructus arboris scientie boni et mali. Tum etiam, quia in illo statu esset supervacaneum, cum in eo statu fere nihil esset, quod homines a divino cultu et contemplatione avocaret. Denique tale praeceptum nec aliunde ostendi potest, neque ex verbis citatis colligitur, quia in eis nullum est, quod propriam vim praecipiendi, aut obligandi praeferat, et sine tali obligatione commodum sensum habere possunt.

10. *Ad argumentum contra benedictionem in num. 8.* — Quod ergo attinet ad verbum *benedixit*, recte intelligi potest Deus, multa beneficia in hoc die mundo contulisse, propter quæ merito hunc diem benedixisse dicatur. Hoc ex supra dictis patet, nam in hoc die quasi stabilivit Deus opus suum, quod perficerat, et quasi fixum statum, et suo modo perpetuum illi constituit. Nam tunc coepit illum perfectum conser-

vare ex decreto firmo, et immutabili, et ex eodem auxilium dedit, seu obtulit, ut res jam productæ multiplicari et conservari possent. Nam haec omnia in verbis *complevit* et *cessarit* comprehendendi possunt, ut exposuimus, et hunc sensum approbat D. Thomas supra art. 3, dicens benedictionem ad multiplicationem pertinere? Imo Cajetanus putat hoc esse significatum in illis verbis, *cessavit ab opere suo quod creavit Deus ut faceret*, nam existimat, non Deum, sed opus Dei esse suppositum verbi, *ut faceret*, ita ut sensus sit, creasse Deum mundum ut faceret multiplicando et generando, quod plus fortasse habet acuminis, quam soliditatis, parum vero refert. Potest etiam verbum *benedixit*, per verbum *sanctificavit* explicari, quia quæcumque sanctificatio aliqua benedictio est.

11. *Ad argumentum contra sanctificationem ibid.* — *Responsio Bede et Abulensis.* — *Altera responsio.* — Quod itaque ad sanctificationem attinet putarunt aliqui, licet tunc illa referatur per quamdam anticipationem, non tamen fuisse tunc datam sanctificationem, sed tempore legis. Ita Beda et Abulensis. Quod quidem suo modo verum est, quod actualem observationem illius diei, ut diximus. Nihilominus tamen dici potuit dies ille a principio sanctificatus, id est, propositus ac declaratus ut maxime conveniens et congruum, ac colendum Deum in memoriam beneficij creationis: et praeterea quia Deus ex tunc destinavit illum, ut tempore opportuno peculiari præcepto eumdem sibi consecraret. Hoc ergo satis est ad illum sanctificationis modum, cui adjuncta est multiplex significatio sacra, nam per illius diei requiem significata censemur requies Christi Domini in sepulcro post consummatum opus redemptionis, et requies beatorum in Patria post consummatos hujus vitæ labores, juxta illud ad Hebr. 4: *Itaque relinquitur sabbatimus populo Dei. Qui enim ingressus est in regnum ejus, etiam requiebit ab operibus suis, sicut a suis Deus.* Unde etiam dixit Augustinus, epistol. 119, cap. 9, quod illa *requies Dei*, *requietus sine fine* significat.

ELENCHUS CAPITUM LIBRI TERTII.

DE HOMINIS CREATIONE, AC STATU INNOCENTIAE.

CAP. I. *An corpus Adæ fuerit immediate a Deo ex limo terræ productum.*

CAP. II. *An corpus Evæ ex costa Adæ fuerit productum, et quomodo.*

CAP. III. *An primi homines perfectissima corpora in sua creatione accepterint.*

CAP. IV. *Quo tempore primi homines creati fuerint quantum ad corpora.*

CAP. V. *An primi homines in Paradiso terrestri, vel extra illum fuerint creati.*

CAP. VI. *De Paradiso terrestri, quis vel qualis locus sit vel fuerit.*

CAP. VII. *An formatis corporibus primorum hominum in eodem instanti Deus animas illorum creaverit, corporibusque conjunxerit.*

CAP. VIII. *An primus homo fuerit secundum animam creatus ad imaginem et similitudinem Dei.*

CAP. IX. *An primi homines cum perfecta scientia rerum naturalium creati fuerint.*

CAP. X. *An Adam ante peccatum tam perfectam scientiam habuerit, ut decipi in naturalibus non potuerit.*

CAP. XI. *An Adam in virtutibus voluntatis rectus, ac perfectus creatus fuerit.*

CAP. XII. *Utrum in Adamo appetitus sensitivus ita fuerit subjectus voluntatis.*

tati et rationi, ut nunquam aut eam præveniret, aut illi imperanti repugnaret.

CAP. XIII. *An in statu innocentiae, potuerint homines peccare simul in eodem statu perseverando.*

CAP. XIV. *An homo creatus fuerit aliquo modo immortalis et impassibilis.*

CAP. XV. *De ligno vitæ, et quomodo, quantaque efficacia homini immortalitatem largiretur.*

CAP. XVI. *An homo in statu innocentiae peculiare dominium tanquam proprium illius status donum, ac beneficium acceperit.*

CAP. XVII. *An primus homo in statu gratiae creatus fuerit.*

CAP. XVIII. *Quam perfectam rerum supernaturalium cognitionem homo ante peccatum habuerit.*

CAP. XIX. *An Adam in statu innocentiae per proprios actus sanctificatus fuerit, et consequenter meritum gloriae haberit.*

CAP. XX. *An præter omnia dona naturæ, et gratiae habuerit homo in statu innocentiae originalem justitiam, quæ fuerit donum ab omnibus supradictis distinctum.*

CAP. XXI. *Quale fuerit præceptum datum Adæ in Paradiso, et cur impositum fuerit.*